

Inspectieraad

**Overdrachtsdocument Programma e-Inspecties:
De opbrengst 2008-2011 en het vervolg.**

Datum: December 2011
Versie: 1.0
Auteur: Ferry de Rijcke

INHOUD:

TEN GELEIDE	3
1. E-INSPECTIES: RESULTATEN 2008-2011 EN TOEKOMST	4
2. INHOUDELIJKE RESULTATEN.....	7
2.1. Producten en diensten.....	7
2.1.1. Het stelsel van Inspectieviews	7
2.1.2. Programma Informatie-uitwisseling Milieuhandhaving (PIM).....	8
2.1.3. Inspectieruimtes	9
2.1.4. Vernieuwing Toezicht Vleesketen met <i>Continuous Control and Monitoring (CCM)</i>	10
2.1.5. Architectuur	10
2.1.6. Ontwikkeling gezamenlijk ICT-landschap voor primaire proces inspecties	11
2.1.7. Functionele eisen Digitale Werkplek Rijk voor inspecties (DWR-i).....	11
2.1.8. Beheer.....	11
2.2. Samenwerking.....	13
2.2.1. Bredere toepassing web based survey van de Inspectie voor de Gezondheidszorg (IGZ)	13
2.2.2. Samenwerking Inspectie voor de Gezondheidszorg (IGZ) en Inspectie van het Onderwijs (IvhO)	13
2.2.3. Samenwerking kleinere inspecties.....	14
2.3. Verbindingen met de omgeving.....	14
3. HET VERVOLG	16
BIJLAGE 1 ORGANISATIE EN STURING PROGRAMMA E-INSPECTIES 2009-2011	18
BIJLAGE 2. VOOR RIJKSINSPECTIES RELEVANTE I-GREMIA RIJKSOVERHEID	19

Ten geleide

In het programma e-Inspecties hebben vanaf 2007 de rijksinspecties gewerkt aan informatie- en ICT-oplossingen die hun samenwerking ondersteunen. Van 2008 tot 2011 is e-Inspecties vanuit het programma Vernieuwing Rijksdienst extra financieel ondersteund.

De Inspectieraad heeft besloten e-Inspecties na 2011 voort te zetten en daar in zijn Meerjarenprogramma 2011-2014 onderwerpen en doelen voor vastgesteld.

In dit document is de informatie over e-Inspecties per december 2011 samengebracht. Het is beschikbaar via Inspectieloket. Uitgebreidere informatie en documenten uit het archief van e-Inspecties zijn daar te vinden, en op sites van verwante projecten. Links zijn in dit document opgenomen.

1. e-Inspecties: resultaten 2008-2011 en toekomst

In het programma e-Inspecties hebben de rijksinspecties vanaf 2007 gewerkt aan informatie- en ICT-oplossingen die hun samenwerking ondersteunen. Van 2008 tot en met 2011 heeft e-Inspecties vanuit het programma Vernieuwing Rijksdienst financiële middelen ontvangen. Afsluiting van deze periode is een goed moment om de balans op te maken. Wat heeft het programma e-Inspecties tot nu toe opgeleverd en wat willen de inspecties in de komende periode bereiken?

Het programma kent vijf lijnen: samenwerking in toezicht en bedrijfsprocessen, gegevens delen, verbinding met andere ict-ontwikkelingen bij de overheid, architectuur en beheer.

Samenwerking

Mogelijk het belangrijkste resultaat van e-Inspecties is dat samenwerking tussen inspecties op het gebied van ICT- en informatie-oplossingen meer vanzelfsprekend is geworden. Inspecties gaan bij elkaar te rade, maken gebruik van elkaars voorzieningen en werken samen aan oplossingen. De inspecties onderkennen synergievoordelen. Inspecties zien ook dat bepaalde doelen alleen bereikbaar zijn door delen van expertise, voorzieningen en kosten. Er is ook geen twijfel meer aan het belang van een actieve rol van inspecties in de ICT-ontwikkelingen bij het Rijk en aan de noodzaak daarbij gezamenlijk op te trekken.

De informatiemanagers van de inspecties delen in de Werkgroep e-Inspecties ontwikkelingen, nieuwe ideeën en expertise.

Meerdere inspecties gebruiken de web based survey van de Inspectie voor de Gezondheidszorg, de Inspectie Verkeer en Waterstaat heeft het boetesysteem van de Arbeidsinspectie overgenomen, er zijn vaste samenwerkingsrelaties tussen de Inspectie voor de Gezondheidszorg en de Inspectie van het Onderwijs en tussen de kleinere inspecties.

De Rijksinspecties hebben gezamenlijk de eisen voor digitale werkplekken van inspecteurs vastgesteld en aan het ministerie van Binnenlandse Zaken (BZK) gevraagd een Digitale Werkplek Rijk voor inspecties (DWR-i) te realiseren.

De meest vergaande vorm van samenwerking is de ontwikkeling van een gezamenlijk ICT-landschap voor inspecties. Holmes is het inspectieondersteunende systeem van de VROM-Inspectie. Dit systeem wordt aangepast en uitgebreid zodat het kan dienen als de nieuwe ICT-omgeving voor de Inspectie Leefomgeving en Transport. Ook het Staatstoezicht op de Mijnen (SodM) heeft na onderzoek besloten dat Holmes een goede basis is om het daar gebruikte MijnInformatie Systeem (MIS) te vervangen. De Inspectieraad heeft besloten te laten onderzoeken of Holmes ook voor andere rijksinspecties de basis kan zijn voor een gezamenlijke ICT-omgeving.

Voor de samenwerking in het toezicht zelf zijn Inspectieruimtes ontwikkeld, applicaties waarmee gezamenlijke inspecties kunnen worden voorbereid en uitgevoerd. De Inspectieruimte voor toezicht op bedrijven in het kader van het Besluit Risico's Zware Ongevallen (BRZO) is als eerste in gebruik genomen, en in 2011 geïntegreerd met de Inspectieruimte voor toezicht op chemische bedrijven. Ook inspecties die samen het Integraal Toezicht Jeugdzaken uitvoeren hebben een voor hun werk geschikte Inspectieruimte laten ontwikkelen.

e-Inspecties heeft ook aan de wieg gestaan van de door de ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen (OCW) verder ontwikkelde Inspectieruimte Kinderopvang en Landelijk Register Kinderopvang. Niet alleen heeft dit het toezicht door de gemeentelijke gezondheidsdiensten (GGD's) eenduidiger gemaakt, de Belastingdienst gebruikt het Register voor betere controle op de rechtmatigheid van aanvragen voor een toeslag en verwacht daardoor een vermindering van toegekende toelagen met € 40 á 50 miljoen per jaar.

Gegevens delen

Voor het delen van gegevens tussen de inspecties is Inspectieview ontwikkeld. De basisgedachte achter Inspectieview is, dat een toezichthouder via één ingang alle informatie kan raadplegen, die bij alle toezichthouders over het gezochte inspectieobject in de aangesloten bronssystemen beschikbaar is. De informatie blijft bij de bron, maar wordt met behulp van Inspectieview gebundeld aan de gebruiker ter beschikking gesteld.

Er komen twee typen Inspectieviews: een generieke Inspectieview, in de praktijk bekend als Inspectieview Bedrijven, waar iedere toezichthouder gebruik van kan maken, en specifieke

Inspectieviews voor samenwerkingsverbanden, waartoe alleen medewerkers binnen het samenwerkingsverband toegang hebben. De generieke en specifieke Inspectieviews vormen samen het stelsel van Inspectieviews.

De Arbeidsinspectie heeft Inspectieview Bedrijven laten bouwen. Daarmee zijn nu gegevens van de Arbeidsinspectie, de Inspectie Verkeer en Waterstaat en de VROM-Inspectie in te zien. De nieuwe Voedsel- en WarenAutoriteit, het Agentschap Telecom en de Inspectie van het Onderwijs ontsluiten hun bronnen begin 2012. In 2011 zijn medewerkers van rijksinspecties, gemeenten, provincies en waterschappen als gebruikers aangesloten.

Op dit moment zijn specifieke Inspectieviews in ontwikkeling voor de domeinen Wegvervoer en Binnenvaart/Zeehavens. Ook bij de informatiehuishouding van de Regionale Uitvoerings Diensten (RUD's) wordt het concept van inspectieview gebruikt: Inspectieview Milieu.

We hebben de mogelijke verdere ontwikkeling beschreven: meer objecttypen, meer bronnen, meer dossierinhoud, meer functionaliteit, meer gebruikers.

Inspecties hebben daarmee op een geavanceerde manier toegang tot elkaars gegevens. Een logische volgende stap is gegevens van bedrijven en instellingen digitaal binnen te halen.

De nieuwe Voedsel en Waren Autoriteit (nVWA) werkt samen met slachtbedrijf VION en de provincie Noord-Brabant aan een innovatieve inrichting van het toezicht op slachterijen. Het concept: toezichthouders ontvangen continu informatie over tien kernindicatoren vanuit het informatiesysteem van het bedrijf zelf; het bedrijf krijgt dezelfde signalen en meldt aan de toezichthouder hoe daarop is gehandeld.

Het toezicht wordt effectiever, de toezichtlasten nemen sterk af, evenals de benodigde inzet van mensen door de toezichthouder. De deelnemende partijen schatten dat een halvering van retributielasten haalbaar is, voor de totale vleessector een besparing van €25 miljoen.

Het ontwerp is klaar. In 2012 wordt de voorziening gebouwd. Het resultaat komt beschikbaar voor de hele slachtsector in Nederland.

Eén van de opbrengsten van de ontwerpfase is een advies over de toepassing in andere toezichtgebieden.

e-Overheid

Het programma e-Inspecties heeft ervoor gezorgd dat de rijksinspecties beter zijn aangehaakt bij e-ontwikkelingen in en rond de overheid. Zij gebruiken de standaarden, infrastructuur en inhoudelijke voorzieningen die voor de overheid zijn en worden ontwikkeld.

Architectuur

De ICT-situatie bij de meeste inspecties is onoverzichtelijk. Dat komt door fusies waarin organisaties elk hun eigen ICT-landschap meebrachten én doordat voorzieningen zijn ontwikkeld zonder een duidelijk beeld van het geheel waar ze in moeten passen. Om samen te kunnen werken en synergievoordelen te behalen zijn afspraken nodig: welke functionaliteit moeten inspectievoorzieningen hebben, welke definities hanteren we, en welke technische standaarden? Daarom zijn we begonnen met een zo praktisch mogelijke ontwikkeling van een ICT-architectuur voor de inspecties. Een model met de bedrijfsfuncties van inspecties is klaar, evenals een informatiemodel waarmee gegevens zodanig kunnen worden gestructureerd, dat ze betekenisvol met elkaar kunnen worden gedeeld. Inspecties passen deze kaders toe op hun eigen ICT-landschap en delen de resultaten.

We hebben ervoor gezorgd dat de modellen passen bij de architectuur voor de overheid als geheel. De inspecties zijn bij die ontwikkelingen nu ook actief betrokken.

Beheer

Inspecties lieten in de regel het beheer van hun voorzieningen over aan het departement waarbij ze hoorden. Voor gezamenlijke voorzieningen is dat niet handig. Daarom hebben we met Logius afspraken gemaakt over het beheer van gedeelde voorzieningen, die zijn vastgelegd in een handleiding. Logius heeft het feitelijk beheer van een aantal voorzieningen inmiddels overgenomen.

De toekomst.

In het Meerjarenprogramma 2011-2014 van de Inspectieraad zijn de doelen opgenomen die de Rijksinspecties de komende jaren willen bereiken:

- Inrichten van een gedeeld ICT-landschap voor rijksinspecties.
- Verder ontwikkelen van de Infrastructuur voor het delen van gegevens door inspecties: het stelsel van Inspectieviews.

- Gezamenlijk relatie- en objectbeheer.
- Gedeelde aansluiting op basisregisters.
- Adequate voorzieningen voor de inspectiewerkplek als variant op de Digitale Werkplek Rijk.
- Effectieve en doelmatige organisatie van en contracten met ICT-dienstverleners
- Gebundelde expertise en synergie in relaties met marktpartijen.
- Gedeelde architectuur, passend bij architectuur Rijk (inclusief e-Overheidbouwstenen), met adequaat eigenaarschap en dienstbare ontwikkeltrajecten.

Een aantal inspecties gaat samenwerken aan innovatie op het gebied van business intelligence en de toegankelijkheid van resultaten van toezicht.

Er zijn drie onderwerpen cruciaal om succesvol verder te gaan. Dat zijn de context van het programma, de betrokkenheid van de inspecties, en de sturing en financiering van het programma.

De rijksinspecties zijn onderdeel van de Rijksdienst. De ontwikkelingen rond e-Overheid en de i-Strategie Rijk zijn ingrijpend en gaan hard. Het rijksbeleid voor de organisatie en werking van de overheid vormt de context voor inspecties en dus voor het programma e-Inspecties. Dat heeft consequenties voor de te kiezen oplossingen en prioriteiten. Het betekent ook dat de inspecties actief zullen zijn in gremia en werkverbanden waarin besluiten worden voorbereid en genomen die ook de inspecties raken. Het is voor de inspecties cruciaal daar een rol en stem in te hebben. Daarvoor verlenen leden van de Inspectieraad mandaat aan hun vertegenwoordigers.

De rijksinspecties zijn eigenaar van het programma e-Inspecties. De onderwerpen waar het programma zich op gaat richten zijn door de leden van de Inspectieraad vastgelegd in het Meerjarenprogramma 2011-2014. Hun betrokkenheid is, zoals eerder gezegd, sterk vergroot. Om die betrokkenheid zo te houden en verder te versterken worden de voordelen die inspecties van samenwerking kunnen hebben, zowel financieel als in kwaliteit van hun werk, expliciet gemaakt.

De betrokkenheid van inspecties wordt ook ondersteund door de inrichting van de sturing en financiering van het programma.

De portefeuillehouder (een lid van de Inspectieraad) en de Stuurgroep e-Inspecties blijven verantwoordelijk voor de dagelijkse sturing van het programma. De Stuurgroep wordt aangevuld met een vertegenwoordiger van de kleinere inspecties. Elk van de leden van de Stuurgroep heeft een bijzondere verantwoordelijkheid voor één of meer onderdelen van het programma en onderhoudt de contacten met de inspecties daarover.

Voor het stelsel van inspectieviews wordt een specifieke governance-structuur ingericht, waarin verantwoordelijkheden voor besluitvorming en financiering worden belegd.

De Werkgroep e-Inspecties brengt ook in de toekomst de informatiemanagers van de inspecties bij elkaar. Zij vertellen elkaar over hun ervaringen en acties. In de werkgroep delen de leden ook informatie over ontwikkelingen bij overheid en in de IT-sector. Inspecties melden hun ICT-plannen en -projecten bij het programma e-Inspecties.

De portefeuillehouder organiseert de ondersteuning van het programma, de voorbereiding van besluitvorming in de Stuurgroep en de ondersteuning van de Werkgroep e-Inspecties..

Voor de samenhang in het programma zelf en tussen het programma en andere ICT-ontwikkelingen bij de overheid wordt de betrokkenheid van ICTU gecontinueerd. Daarvoor wordt een beperkte basisfinanciering geregeld.

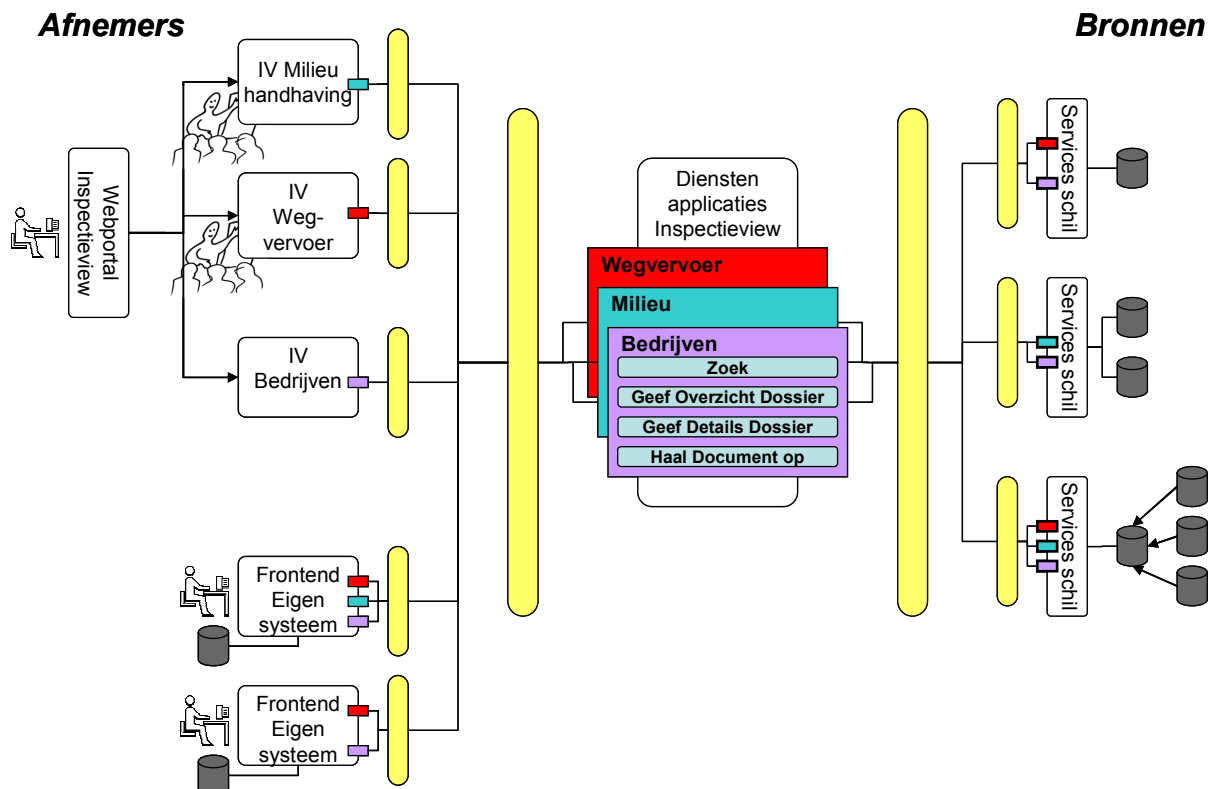
In afwachting van nadere beslissingen over de concentratie en consolidatie van ICT-dienstverlening blijft Logius de beheerpartner.

2. Inhoudelijke resultaten

2.1. Producten en diensten

2.1.1. Het stelsel van Inspectieviews¹

Uitwisseling van gegevens tussen toezichthouders onderling, met andere samenwerkingspartners en ondertoezichtstaanden is een belangrijk speerpunt van de samenwerkende rijksinspecties. Dat kan alleen gerealiseerd worden met gedeelde, gestandaardiseerde voorzieningen voor gegevensuitwisseling. Dat gebeurt door de ontwikkeling van een stelsel van Inspectieviews, waardoor het mogelijk is (gecombineerde) informatie op te vragen uit de systemen van aangesloten inspecties. De informatie blijft daarbij bij de bron.

Figuur 1. Het stelsel van Inspectieviews

Het concept van Inspectieview en de technische oplossingen die daarbij zijn gekozen zijn standaarden voor alle aangesloten rijksinspecties. Toezichthouders kunnen met Inspectieview bedrijven algemene gegevens over ondertoezichtstaande bedrijven delen. Er zijn binnen het programma e-Inspecties specifieke Inspectieviews in ontwikkeling voor de domeinen Wegvervoer en Binnenvaart/Zeehavens. Al deze Inspectieviews, en toekomstige nieuwe varianten, werken met dezelfde architectuur en standaarden. Daardoor is koppeling, ook aan andere datasystemen makkelijker te realiseren.

¹ http://www.inspectieloket.nl/vernieuwing_toezicht/programma_einspecties/gegevensuitwisseling/

In het kader van de ontwikkeling van Inspectieview realiseert ICTU binnen het programma e-Inspecties innovaties, zoals een voorziening voor authenticatie en autorisatie die decentraal beheer van toegang mogelijk maakt. Deze voorziening maakt het mogelijk dat alle aangesloten overheidsinstellingen zelf hun gebruikers kunnen authetiseren en autoriseren.

De voorziening moet voorbereid zijn op eHerkenning² een authenticatievoorziening voor bedrijven die in 2011 wordt uitgebreid voor authenticatie tussen overheden. In 2011 is hier voor Inspectieview bedrijven een start mee gemaakt.

Ook voor dit soort innovaties geldt dat zij, eenmaal gekozen, standaard worden voor de samenwerkende inspecties.

Afgesproken is dat ook de gegevensuitwisseling voor de Regionale Uitvoeringsdiensten (Inspectieview Milieu, zie volgende paragraaf) en voor beschermde dieren en planten (CITES³) worden ingericht volgens het concept van Inspectieview.

Op 9 juli 2010 is ICTU, in opdracht van de Arbeidsinspectie gestart met de uitvoering van het project "Landelijke uitrol Inspectieview bedrijven". Dit project voorziet in het aansluiten van vier rijksinspectiediensten en het bevorderen van het gebruik van deze diensten en overige toezichthouders in Nederland. Naast de reeds aangesloten Arbeidsinspectie, volgde de Inspectie Verkeer en Waterstaat medio 2011. Eind oktober 2011 wordt de VROM-inspectie aangesloten. Het technisch aansluiten blijkt een weerbarstige materie te zijn en vele malen complexer dan bij de start van het project werd aangenomen. Eind 2011 wordt gewerkt aan de aansluiting van de nieuwe Voedsel en Warenautoriteit en het Agentschap telecom.

Door het organiseren van een symposium op 20 april 2011, het inzetten van een drietal adviseurs die Inspectieview bedrijven onder de aandacht van toezichthouders hebben gebracht, en presentaties tijdens workshops, seminars, congressen en bijeenkomsten werden gebruikers aangesloten. Eind oktober 2011 waren dat er ruim 300 verdeeld over 121 organisaties. De voordelen van digitale gegevensuitwisseling tussen inspectiediensten, teneinde de toezichtlast voor bedrijven te verminderen en de effectiviteit van toezicht te vergroten, wordt bij steeds meer collega's werkzaam in het toezicht onderkend.

Op 7 december 2011 vond een volgend symposium plaats met als titel: "Effectiever toezicht door gegevensuitwisseling"⁴.

De kenmerken van het stelsel van Inspectieviews en de toekomstige ontwikkelingslijnen zijn beschreven in het document "Het stelsel van Inspectieviews", dat periodiek wordt geactualiseerd: Het stelsel van Inspectieviews v 2.0. Juli 2011⁵

2.1.2. Programma Informatie-uitwisseling Milieuhandhaving (PIM)⁶

PIM is onderdeel van PUmA :Programma Uitvoering met Ambitie, dat tot doel heeft de kwaliteit en professionaliteit van het toezicht, de handhaving, de vergunningverlening en de samenwerking binnen het omgevingsrecht op een hoger niveau te brengen. Dat gebeurt door bundeling van krachten door regionale samenwerking. Gemeenten, provincies en bij voorkeur ook waterschappen en rijk brengen uitvoerende taken onder in Regionale Uitvoeringdiensten (RUD's).

Eind 2010 is PIM van start gegaan. Het programma loopt tot eind 2013 en richt zich op het verbeteren van informatie-uitwisseling tussen organisaties die zich bezig houden met handhaving van milieuwetgeving (onder meer gemeenten, provincies, regionale uitvoeringsdiensten, politie, rijksinspecties (onder meer VROM-Inspectie, Arbeidsinspectie). Specifiek richt het programma zich op het ontwikkelen van een infrastructuur voor de gegevensuitwisseling en de randvoorwaarden daarvoor. Een analyse van de mogelijke concepten voor de inrichting van de gegevensuitwisseling leverde op dat het concept van Inspectieview goed aansloot bij de behoeften in dit domein. Daarom is besloten Inspectieview Milieu te ontwikkelen op basis van de bestaande Inspectieview-systemen en onderdeel te laten zijn van het stelsel van Inspectieviews waarvan Inspectieview Bedrijven de spil is. Wel werd duidelijk dat voor tactische doelen behoefte bestaat aan een mogelijkheid tot bulkopvraag.

² <http://www.eherkenning.nl/>

³ http://hetlnvloket.nl/portal/page?_pageid=122,1780638&_dad=portal&_schema=PORTAL

⁴ http://www.inspectieloket.nl/vernieuwing_toezicht/programma_einspecties/gegevensuitwisseling/inspectieview_bedrijven/symposium_inspectieview.aspx

⁵ http://www.inspectieloket.nl/Images/Het%20stelsel%20van%20Inspectieviews%20v2.0_tcm296-307680.pdf

⁶ http://www.uitvoeringmetambitie.nl/dossier_nw.php?id=2

Daarbij kunnen in één keer grote hoeveelheden inspectiegegevens worden opgevraagd voor analysedoeleinden. Hiervoor is een *proof of concept* ontwikkeld. Deze functionaliteit komt ook beschikbaar voor andere Inspectieviews.

Een thema binnen het domein Milieu is verboden consumentenvuurwerk. Voor informatie-uitwisseling tussen hier bij betrokken partijen is binnen e-Inspecties de Kruispuntbank Vuurwerk ontwikkeld. Het systeemconcept voor deze kruispuntbank is verder ontwikkeld in Inspectieview Bedrijven en wordt daarmee ook weer hergebruikt in Inspectieview Milieu.

2.1.3. Inspectieruimtes⁷

Inspectieruimtes ondersteunen de uitvoering van inspecties door meerdere inspectiediensten op eenzelfde object van toezicht.

De Inspectieruimte BRZO⁸ (IR BRZO) is als eerste ontwikkeld. Bij het toezicht op risicovolle bedrijven gebruiken alle toezichthouders het. Parallel is de Inspectieruimte VTC⁹ ontwikkeld. In 2011 is het toezicht op alle chemiebedrijven en andere risicovolle ondernemingen gebundeld en zijn beide inspectieruimtes geïntegreerd in één systeem. Hiervoor is de IR BRZO in 2011 aangepast zodat ook gebruikers van VTC over konden stappen naar dit systeem. Veel VTC-gebruikers bleken al beide systemen te hanteren. Werken met één systeem is voor VTC-inspecteurs en bij gecombineerde inspecties effectiever en efficiënter. De samenwerkende toezichthouders delen nu de basisgegevens en er is een verbeterd en vernieuwd gezamenlijk eindrapport. In deze release zijn ook een aantal andere verbeteringen doorgevoerd:

- in de bestaande functionaliteit;
- zijn er simulatie-tools beschikbaar gekomen als gebruikersinstructie;
- en zijn voorzieningen voor Monitoring-rapportages toegevoegd.

De Inspectieruimte van VTChemie is in 2011 uitgefaseerd. Hierdoor neemt de beheerlast beduidend af.¹⁰

Voor de vijf inspecties die samenwerken in het Integraal Toezicht Jeugdzaken (ITJ)¹¹ is een Inspectieruimte ontwikkeld op basis van Microsoft Sharepoint. Deze is in 2011 in gebruik genomen.

De samenhangende systemen “Landelijk register Kinderopvang” en “Inspectieruimte Kinderopvang&Peuterspeelzalen-Werk” (LR-GIR KO&PSW) zijn ontwikkeld voor het ondersteunen van de uitvoering van de Wet kinderopvang en kwaliteitseisen peuterspeelzalen.¹² Het betreft systemen voor de registratie van organisaties voor kinderopvang en peuterspeelzalen en voor een gemeenschappelijke inspectieruimte.

GGD'en gebruiken de inspectieruimte als instrument bij het inspecteren van organisaties voor kinderopvang en peuterspeelzalen en vastleggen van de daarbij behorende inspectierapporten. De gemeenten kunnen de gemeenschappelijke inspectieruimte gebruiken bij het handhaven van de kwaliteit van de in hun gemeente gevestigde organisaties voor kinderopvang en peuterspeelzalen. De medewerkers van de verschillende gemeenten gebruiken het landelijke register¹³ om aanmeldingen voor registratie van in hun gemeente gevestigde organisaties voor kinderopvang en peuterspeelzalen vast te leggen. Het college van B&W beschikt of zo'n aanmelding wordt afgewezen of omgezet in een registratie. De beslissing is mede gebaseerd op de resultaten van inspecties door de GGD.

Iedereen kan via internet de registers raadplegen. Ouders die gebruik willen maken van kinderopvang kunnen met behulp van die registers op zoek naar een passende organisatie voor kinderopvang of peuterspeelzaal. De geregistreerde organisaties voor kinderopvang worden automatisch doorgegeven aan de belastingdienst. Ouders die gebruikmaken van een geregistreerde organisatie voor

⁷ http://www.inspectieloket.nl/vernieuwing_toezicht/programma_einspecties/samenwerking/

⁸ BRZO: Besluit Risico's Zware Ongevallen

http://www.inspectieloket.nl/vernieuwing_toezicht/programma_einspecties/samenwerking/gjr_brzo/

⁹ VTC: Vernieuwing Toezicht Chemie

http://www.inspectieloket.nl/vernieuwing_toezicht/programma_einspecties/samenwerking/inspectieruimte_VTC/

¹⁰ Voor meer informatie over het toezicht op risicovolle bedrijven zie <http://www.latrb.nl/>

¹¹ <http://www.jeugdinspecties.nl/>

¹² <http://www.inspectiekinderopvang.ggd.nl/>

¹³ <http://www.landelijkregisterkinderopvang.nl/pp/StartPagina.jsf>

kinderopvang kunnen een kinderopvangtoeslag aanvragen bij de belastingdienst. Een van de voorwaarden daarbij is het doorgeven van het registratienummer van de betreffende organisatie. De belastingdienst heeft hierdoor de controle op de rechtmatigheid van aanvragen voor een toeslag kunnen verbeteren. De ervaringen opgedaan in 2010, het eerste jaar dat het landelijk register operationeel was, zijn voor de Belastingdienst aanleiding een vermindering van toegekende toelagen met € 40 á 50 miljoen per jaar te verwachten.

2.1.4. Vernieuwing Toezicht Vleesketen met *Continuous Control and Monitoring (CCM)*¹⁴

De nieuwe Voedsel en Waren Autoriteit (nVWA) werkt samen met Slachtbedrijf VION en de provincie Noord-Brabant aan een innovatieve inrichting van het toezicht op slachterijen. Het concept: toezichthouders ontvangen continu informatie over tien kernindicatoren vanuit het informatiesysteem van het bedrijf zelf. Het bedrijf krijgt dezelfde signalen en meldt aan de toezichthouder hoe daarop is gehandeld. Het toezicht wordt effectiever, de toezichtlasten nemen sterk af, evenals de benodigde inzet van mensen door de toezichthouder. De directe financiële voordelen voor de slachtsector komen uit de hierdoor mogelijke vermindering van vergoedingen aan de toezichthouder (retributies). Voor de hele sector gaat het om € 50 miljoen per jaar. De deelnemende partijen menen op grond van de opgestelde business case dat een halvering van retributielasten haalbaar is, waarmee voor de sector dus een besparing van €25 miljoen gerealiseerd kan worden. Daarbij is de vermindering van belasting van medewerkers van de bedrijven nog op te tellen. Ook voor de toezichthouders levert het systeem een nader te bepalen efficiencywinst op.

De ontwerpfase van dit project is door e-Inspecties mede gefinancierd. In 2012 wordt de voorziening gebouwd. Het resultaat komt beschikbaar voor de hele slachtsector in Nederland.

Eén van de opbrengsten van de ontwerpfase is een advies over de toepassing in andere toezichtgebieden.

2.1.5. Architectuur¹⁵

Voor samenwerking en uitwisseling van gegevens zijn standaarden nodig. Deze worden vastgesteld op basis van architectuur. Binnen het programma is daarom gewerkt aan de ModelArchitectuur Toezichts- en HandhavingsEenheden (MARTHE) vanuit de doelstelling te voorzien in de architectuurkaders en -richtlijnen, die de Rijksinspecties nodig hebben voor hun samenwerking, zowel onderling als in hun netwerkgeving, gericht op toezichtslastvermindering en efficiënt en effectief toezicht. De beoogde kaders en richtlijnen dienen ter borging van de goede aansluiting van de samenwerkingsprocessen op de eigen werkprocessen, en de daarvoor benodigde effectieve en efficiënte informatie-uitwisseling.

Daarnaast dienen kaders en richtlijnen te worden uitgewerkt voor die terreinen, waar Inspecties willen samenwerken om synergievoordelen in interne werkprocessen te bewerkstelligen.

Randvoorwaardelijk daarbij is de borging van de aansluiting op relevante andere overheids referentiearchitecturen, waarvoor de NORA¹⁶ het bovenliggende raamwerk biedt.

Daarmee beschrijft MARTHE de speelruimte, die de Rijksinspecties hebben in de beslissingen op het gebied van inrichting van (met name samenwerkings-) processen en informatievoorziening en geeft richting aan de keuzes daarin.

Concreet heeft dit de volgende resultaten opgeleverd.

Bedrijfsfunctiemodel

Dit bedrijfsfunctiemodel is gebaseerd op SIGMA¹⁷, dat in 2008 door de nVWA is opgesteld in het kader van de fusie (VWA, AID en PD). Een toets op de bruikbaarheid van het bedrijfsfunctiemodel van SIGMA als referentiearchitectuur voor de andere Rijksinspecties leidde tot de conclusie dat SIGMA qua bedrijfsfunctiemodel voorziet in het benodigde gemeenschappelijk referentiekader. Alhoewel er op het niveau van de procesinrichting aanzienlijke verschillen zijn tussen de betrokken Inspecties, blijken

¹⁴ http://www.inspectieloket.nl/vernieuwing_toezicht/programma_einspecties/innovaties/vleesketen/

¹⁵ http://www.inspectieloket.nl/vernieuwing_toezicht/programma_einspecties/architectuur/

¹⁶ NORA: Nederlandse Overheids ReferentieArchitectuur. <http://www.e-overheid.nl/onderwerpen/e-overheid/architectuur>

¹⁷ SIGMA staat voor "Samenwerken en InteGreren Met Architectuur".

de processen daar grotendeels wel te bestaan uit de elementen die door SIGMA worden onderscheiden.

Op basis hiervan is besloten om MARTHE niet top-down als gemeenschappelijk referentiekader uit te werken, maar allereerst vooral te richten op wat nodig is voor de samenwerking tussen Inspecties. Daarnaast is de afspraak gemaakt om bij de verdere uitwerking van de eigen architectuur het op SIGMA gebaseerde bedrijfsfunctiemodel van MARTHE als uitgangspunt te nemen. Inmiddels heeft een aantal Inspecties hun eigen architectuur nader uitgewerkt en worden de resultaten daarvan met elkaar gedeeld. Daarbij blijkt dat onderdelen daarvan over en weer kunnen worden hergebruikt.

RIHa

Voor de samenwerking tussen handhavingpartners is informatie-uitwisseling cruciaal. Om tot betekenisvolle informatieuitwisseling te komen is behoefte aan een referentie-informatiemodel. Zo'n model dient de volgende doelen:

- Het biedt een opzet voor het structureren van de set van met elkaar te delen gegevens.
- Het geeft aan welke betekenis de gemeenschappelijke elementen daarin hebben.
- Het geeft aan op welke wijze deze informatie aansluit op buiten de Rijksinspecties gehanteerde standaarden en registers (basisregistraties en andere registers, al dan niet domeingebonden).

In juni 2011 is de eerste versie van dit model opgeleverd, het ReferentieInformatiemodel Handhaving (RIHa). RIHa wordt inmiddels gebruikt als hulpmiddel bij de uitwerking van de informatiemodellen voor nieuwe Inspectieviews.

2.1.6. Ontwikkeling gezamenlijk ICT-landschap voor primaire proces inspecties¹⁸

Holmes is het inspectieondersteunende systeem van de VROM-Inspectie. Besloten is dit systeem aan te passen en uit te breiden zodat het kan dienen als de nieuwe ICT-omgeving voor de Inspectie Leefomgeving en Transport in oprichting (fusie van Inspectie Verkeer en Waterstaat en VROM-Inspectie). Ook het Staatstoezicht op de Mijnen (SodM) heeft na onderzoek besloten dat Holmes een goede basis is om het daar gebruikte MijnInformatie Systeem (MIS) te vervangen. De Inspectieraad heeft besloten te laten onderzoeken of Holmes ook voor andere rijksinspecties de basis kan zijn voor een gezamenlijke ICT-omgeving. Om dat vast te stellen worden fit/gap-analyses uitgevoerd per inspectie. Een fit/gap-analyse per inspectie zal tonen of Holmes voldoet aan de vereisten van elke afzonderlijke inspectie en beschrijven welke aanvullende functionaliteiten voor hen nodig zijn om aan te sluiten op Holmes. De inspecties besluiten zelf of Holmes voor hen een goede optie is. Daarbij wordt ook gekeken naar de verbindingen van inspecties met hun eigen departement.

Ter voorbereiding van de analyses is een beschrijvend document van Holmes gemaakt, is de aanpak van de analyses vastgelegd, is een analyse-instrument ontworpen en een model-agenda voor te houden workshops.

De analyses zijn gestart in 2011 en worden in 2012 afgerond.

2.1.7. Functionele eisen Digitale Werkplek Rijk voor inspecties (DWR-i)

Op digitale werkplekken van inspecteurs zijn andere eisen van toepassing dan voor beleids- en bedrijfsvoeringsmedewerkers. De Inspectieraad heeft deze aanvullende eisen geïnventariseerd en biedt deze eind 2011 aan BZK aan met het verzoek een Digitale Werkplek Rijk voor inspecties (DWR-i) te realiseren. Het betreft een volledig tijd- en plaatsafhankelijke ondersteuning van de werkzaamheden van een inspecteur.

2.1.8. Beheer¹⁹

De Inspectieraad heeft in 2009 gekozen voor Logius als beheerpartij van nieuwe, gedeelde voorzieningen.

In 2010 heeft de Inspectieraad de 'Handleiding beheer gemeenschappelijke inspectievoorzieningen' als uitgangspunt vastgesteld voor de organisatie en inrichting van het beheer van

¹⁸ http://www.inspectieloket.nl/vernieuwing_toezicht/programma_einspecties/synergie_tussen_inspecties/holmes/

¹⁹ http://www.inspectieloket.nl/vernieuwing_toezicht/programma_einspecties/beheer/

inspectievoorzieningen door Logius. Het beheer van alle voorzieningen binnen het kader van het Programma e-Inspecties wordt volgens dit kader ingericht.

In deze handleiding worden vier soorten beheer onderscheiden: functioneel beheer, gebruikersbeheer, technisch beheer en applicatie beheer. Alle vier hebben een strategische, een tactische en een operationele kant.

Functioneel beheer inventariseert en analyseert nieuwe of wijzigende informatiebehoefte en faciliteert de besluitvorming.

Gebruikersbeheer verzorgt de toegang van gebruikers tot de gemeenschappelijke inspectievoorzieningen.

Technisch beheer zorgt voor het in de lucht houden van een voorziening.

Applicatiebeheer verzorgt het doorvoeren van wijzigingen.

Daarnaast is er de *helpdesk* waar gebruikers vragen kunnen stellen en incidenten kunnen melden en waar de afhandeling van deze meldingen wordt verzorgd.

De inspectiedienst die *eigenaar* is van een applicatie, is de formele opdrachtgever voor de uitvoering van het beheer. Deze is ook verantwoordelijk voor de financiering van het beheer. Samen met Logius richt hij het beheer voor een voorziening in en is aanspreekpunt voor de uitvoering.

Logius coördineert in opdracht en op aanwijzing van de inspectiedienst/eigenaar de doorontwikkeling en het beheer van gemeenschappelijke inspectievoorzieningen. Logius voert het applicatie- en technisch beheer uit en stelt daarnaast een servicedesk ter beschikking voor incidentmeldingen en vragen. Logius sluit eveneens, op aangeven van de inspectiediensten, gebruikers aan en ontsluit nieuwe gegevensbronnen die door inspectiediensten beschikbaar worden gesteld. Logius besteedt dit voor een groot deel uit aan de markt. Logius faciliteert ook de tafel voor de afstemming tussen de inspectiediensten in een samenwerkingsverband over nieuwe en wijzigende informatiebehoefte.

Of Logius deze rol zal blijven vervullen is niet zeker. In de brief over de I-Strategie Rijk (15-11-2011) van de minister van BZK staat de volgende passage: *“Het kabinet is van mening dat er ook grote mogelijkheden liggen voor het bundelen van de ICT-dienstverlening ten behoeve van inspectiediensten en onderzoekt daartoe de mogelijkheid om DICTU (onderdeel van EL&I), op grond van de daar aanwezige kennis en expertise, aan te wijzen als de dienstverlener die deze ambitie gaat realiseren.”*

De voorziening Inspectieview bedrijven is in de loop van 2011 in beheer gegeven bij Logius.

Nadat de Inspectieviews voor wegvervoer en binnenvaart/zeehavens in overeenstemming met de architectuur van Inspectieview bedrijven worden opgeleverd, zullen ook deze Inspectieviews in 2012 overgaan in beheer bij Logius en de fase van doorontwikkeling en later consolidatie ingaan.

Inspectieruimtes Vernieuwing Toezicht Chemie (VTC) en Besluit Risico Zware Ongevallen (BRZO): beide Inspectieruimtes zijn binnen het Programma e-Inspecties ontwikkeld en bij Logius in beheer gegeven. Ook deze samengevoegde versie is in beheer bij Logius.

Het Landelijk register Kinderopvang en de Inspectieruimte Kinderopvang&Peuterspeelzalen-Werk zijn door het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (OCW) in beheer gegeven bij DUO, de uitvoeringsorganisatie van OCW.

De Inspectieruimte ITJ is in beheer gegeven bij Capgemini, waar de applicatie ook is ontwikkeld.

2.2. Samenwerking²⁰

Door het programma e-Inspecties heeft de samenwerking tussen de rijksinspecties nieuwe impulsen gekregen. In april 2011 zijn afspraken gemaakt over de resultaten die de komende jaren worden gerealiseerd. Deze zijn vervolgens opgenomen in het Meerjarenprogramma 2011-2014 van de Inspectieraad. De onderwerpen zijn:

- Inrichten van een gedeeld ICT-landschap voor rijksinspecties.
- Verder ontwikkelen van de Infrastructuur voor het delen van gegevens door inspecties: het stelsel van Inspectieviews.
- Gezamenlijk relatie- en objectbeheer.
- Gedeelde aansluiting op basisregisters.
- Adequate voorzieningen inspectiewerkplek als variant op de Digitale Werkplek Rijk.
- Effectieve en doelmatige organisatie en contracten ICT-dienstverleners
- Gebundelde expertise en synergie in relaties met marktpartijen.
- Gedeelde architectuur, passend bij architectuur Rijk (inclusief e-Overheidbouwstenen), met adequaat eigenaarschap en dienstbare ontwikkeltrajecten.

Een aantal inspecties gaat samenwerken aan innovatie op het gebied van business intelligence en de toegankelijkheid van resultaten van toezicht.

De informatiemanagers van de inspecties delen in de Werkgroep e-Inspecties ontwikkelingen, nieuwe ideeën en expertise. De werkgroep e-Inspecties fungeert ook als architectuurplatform om over de opgeleverde architectuurproducten te adviseren alvorens de stuurgroep e-Inspecties deze vaststelt.

Samenwerking tussen inspecties is steeds meer vanzelfsprekend geworden. Voorbeelden zijn het breder gebruik van de web based survey van de Inspectie voor de Geondheidszorg, de samenwerking tussen Inspectie voor de Gezondheidszorg en de inspectie van het Onderwijs en de Pentagroep Informatievoorziening waarin een aantal kleinere inspecties samenwerkt (Inspectie Openbare Orde en Veiligheid, Inspectie Sanctietoepassing, Inspectie Jeugdzorg, Staatstoezicht op de Mijnen en Erfgoedinspectie).

2.2.1. Breder toepassing web based survey van de Inspectie voor de Gezondheidszorg (IGZ)²¹

De Inspectie voor de Gezondheidszorg (IGZ) heeft een methodologische en technisch geavanceerde voorziening voor *web based surveys* (enquêtes) ontwikkeld en in uitvoering.

De IGZ biedt aan andere inspecties aan surveys voor andere inspecties uit te voeren en daarbij technische en methodologisch ondersteuning te verlenen. Inmiddels hebben Inspectie Openbare Orde en Veiligheid (IOOV), nVWA, Inspectie Jeugdzorg (IJZ) en Erfgoedinspectie (EGI) aangegeven van deze service gebruik te willen maken. Met enkele andere inspecties worden de mogelijkheden nog verkend.

Voor de EGI en de nVWA zijn al surveys uitgevoerd.

Vanuit e-Inspecties is bijstand verleend bij de versterking van de methodologische en technische basis voor de *web based surveys*.

2.2.2. Samenwerking Inspectie voor de Gezondheidszorg (IGZ) en Inspectie van het Onderwijs (IvO)²²

De IGZ en de IvO kennen toezichtsterreinen die inhoudelijk weinig raakvlakken hebben. Niettemin bleken beide inspecties bij verkenning een aantal vergelijkbare informatiseringsvraagstukken geagendeerd te hebben. Onderzocht is in hoeverre deze vraagstukken gezamenlijk konden worden opgepakt, dan wel of over en weer voordeel zou kunnen worden behaald door uitwisseling van kennis en ervaring. Op de volgende onderwerpen zijn resultaten geboekt:

²⁰ http://www.inspectieloket.nl/vernieuwing_toezicht/programma_einspecties/synergie_tussen_inspecties/

²¹ http://www.inspectieloket.nl/vernieuwing_toezicht/programma_einspecties/synergie_tussen_inspecties/web_based_survey/

²² http://www.inspectieloket.nl/vernieuwing_toezicht/programma_einspecties/synergie_tussen_inspecties/samenwerking_igzivho/

- Digitale poststromen: De IGZ heeft een handreiking opgeleverd die toezichthouders kunnen gebruiken bij het digitaliseren van inkomende en uitgaande poststromen. In het verlengde van dit resultaat is de digitale afhandeling van interne poststromen opgepakt.²³
- Registratie objecten van toezicht: De IvhO heeft voor de registratie van objecten van toezicht een ontwerp opgeleverd, dat in de laatste maanden van 2011 is afgestemd met de andere inspecties. De aanvullende wensen en eisen van de andere inspecties worden in 2012 verwerkt. Voor de registratie van objecten van toezicht wordt aangesloten bij Basisregisters.
- Risicoanalyse en –signalering en business intelligence: De IGZ en IvhO werken beide aan de verdere professionalisering van het risicogestuurd toezicht. Hierbij heeft de IGZ een technologische voorsprong en de IvhO een methodologische. Over en weer wisselen deze inspecties hun kennis en kunde uit. Andere inspecties (nVWA, IL&T, IJV en AI) zijn hierbij aangesloten. Binnen deze inspecties is een platform van deskundigen gevormd. Dit platform richt zich steeds meer op de ontwikkeling en inzet van business intelligence.
- IGZ Webportaal: De IGZ is eind 2011 gestart met het opzetten van een webportaal voor het openbaar maken van informatie over objecten van toezicht. Dit portaal moet onder meer geschikt zijn voor gebruik door andere inspecties en kan zo uitgroeien tot het publicatieportaal van inspecties.

2.2.3. Samenwerking kleinere inspecties²⁴

De kleinere inspecties werken samen om hun informatiehuishouding naar een hoger plan te tillen. Daartoe werken zij samen om synergie te bereiken. De inspecties wisselen kennis uit, leren van elkaar en delen oplossingen. De inspecties die in dit samenwerkingsverband deelnemen zijn: De Erfgoedinspectie, Inspectie Jeugdzorg, Inspectie voor de Sanctietoepassing, Inspectie Openbare Orde en Veiligheid en Staatstoezicht op de Mijnen.

In samenwerking met de kleinere inspecties zijn vijf informatieplannen opgeleverd. Door de informatieplannen met elkaar te delen zijn overeenkomstige informatiegebieden onderkend en zijn er gezamenlijke initiatieven ontstaan.

Eén van de initiatieven was een haalbaarheidsonderzoek naar het gebruiken van een Document Management Systeem (DMS) voor de inspecties. Dit heeft geresulteerd in een rapport, waaruit blijkt dat het niet realistisch is dit nu te organiseren, mede door de verwevenheid van de inspecties met haar departementen op het gebied van ICT-ondersteuning.

Daarnaast delen de kleinere inspecties de toetsingskadergenerator, een webapplicatie waarmee het mogelijk is om snel toetsingskaders voor inspectiebezoeken op te stellen en te hergebruiken. Het beheer is samen georganiseerd waardoor er kostenefficiëntie ontstaat.

Ook is er een samenwerking ontstaan tussen de Erfgoedinspectie en de Inspectie Jeugdzorg. Behalve het delen van de applicatie Basis Registratie Systeem wordt ook gebruik gemaakt van de functioneel beheerder van de Inspectie Jeugdzorg bij de implementatie van dit systeem.

2.3. **Verbindingen met de omgeving**

De Inspectieraad heeft voor zijn programma e-Inspecties gekozen voor ICTU als ontwikkelpartij. Daarmee zijn samenwerking en afstemming met andere programma's in het toezicht en handavingsdomein geborgd. ICTU legt de verbindingen tussen het programma e-Inspecties, het Programma Informatiehuishouding Milieuhandhaving en het programma dat het Programma Landelijk Register Kinderopvang uitvoert.

Bovendien wordt het programma Slim Geregeld Goed Verbonden (SGGV)²⁵ en het project OndernemingsDossier binnen ICTU uitgevoerd.

ICTU beschouwt het als haar verantwoordelijkheid de onderlinge inhoudelijke afstemming tussen deze programma's te borgen.

Het programma e-Inspecties heeft ervoor gezorgd dat de rijksinspecties beter aangehaakt zijn bij e-ontwikkelingen in en rond de overheid.

²⁴

http://www.inspectieloket.nl/vernieuwing_toezicht/programma_einspecties/synergie_tussen_inspecties/pentagroep_informatievoorziening/

²⁵ <http://sggv.nl/>

Dat betekent ten eerste dat de rijksinspecties ten principale gebruikmaken van E-Overheidsoplossingen.²⁶ Deze bestaan uit standaarden, infrastructuur en inhoudelijke voorzieningen. Voorbeelden van Standaarden zijn Digikoppeling en Digimelding. Inspecties passen deze toe waar dat aan de orde is.

Inspecties maken ook gebruik van de overheidsinfrastructuur voor datatransport: het Diginetwerk²⁷, waarvan de Haagse Ring onderdeel uitmaakt.

Een belangrijk onderdeel van de inhoudelijke e-Overheidsvoorzieningen zijn de basisregistraties.²⁸ De rijksinspecties sluiten in de komende jaren aan op de basisregistraties die operationeel zijn.

De aansluiting bij e-Overheidsarchitectuur is gerealiseerd. Er is een architectuur voor voorzieningen voor inspecties in ontwikkeling. Het bedrijfsfunctiemodel ModelArchitectuur Rijks Toezichts- en Handhavingseenheden (MARTHE) dat is vastgesteld, past bij de voor de Rijksoverheid geldende referentiearchitecturen Nederlandse Overheid Referentie Architectuur (NORA)²⁹ en Model Architectuur Rijksdienst (MARIJ)³⁰.

Het programma e-Inspecties draagt actief bij aan de werkgroep architectuur van de in het ICCIO samenwerkende Chief Information Officers, onder meer aan de ontwikkeling van een enterprise-architectuur voor de Rijksoverheid.

Het programma e-Inspecties is vertegenwoordigd in de community "Rijksarchitecten zonder grenzen". Enerzijds om voor Inspecties relevante kennis en ontwikkelingen af te kunnen tappen. Anderzijds om de inbreng van de rijksinspecties bij de architectuurontwikkeling van het Rijk te behartigen.

Bij de inrichting van de informatiehuishouding van de Regionale Uitvoeringsdiensten (zie 2.1.2) is ervoor gekozen het model van Inspectieview te gebruiken.³¹ In dat kader wordt ook een voorziening voor bulkbevraging ontwikkeld die ook beschikbaar komt voor andere inspectieviews.

Vanuit het programma is actief bijgedragen aan de ontwikkeling van het concept van het Ondernemingsdossier. De portefeuillehouder e-Inspecties is lid van het in september 2011 geïnstalleerde Beraad Ondernemingsdossier.³²

²⁶ <http://e-overheid.nl/>

²⁷ <http://www.logius.nl/producten/gegevensuitwisseling/diginetwerk/>

²⁸ <http://www.e-overheid.nl/onderwerpen/stelsel-van-basisregistraties>

²⁹ <http://www.e-overheid.nl/onderwerpen/e-overheid/architectuur>

³⁰ <http://www.e-overheid.nl/onderwerpen/e-overheid/architectuur/nora-familie/marij>

³¹ http://www.uitvoeringmetambitie.nl/dossier_nw.php?id=2

³² <http://www.ondernemingsdossier.nl/>

3. Het vervolg

De condities voor de voortzetting van e-Inspecties zijn goed. Het fundament voor verdere samenwerking is gelegd. Synergievoordelen worden door inspecties onderkend en worden gerealiseerd. Nieuwe winsten zijn binnen handbereik. Inspecties zien ook dat sommige doelen alleen bereikbaar zijn door samenwerking: door delen van expertise, voorzieningen en kosten. Er is ook geen twijfel meer aan het belang van een actieve rol van inspecties in de ICT-ontwikkelingen bij het Rijk en aan de noodzaak daarbij gezamenlijk op te trekken.

Er zijn drie onderwerpen cruciaal om succesvol verder te gaan. Dat zijn de context van het programma, de betrokkenheid van de inspecties, en de sturing en financiering van e-Inspecties.

De rijksinspecties zijn onderdeel van de Rijksdienst. De ontwikkelingen rond e-Overheid en de i-Strategie Rijk zijn ingrijpend en gaan hard. Het rijksbeleid ten aanzien van de organisatie en werking van de overheid, geconcretiseerd in het Uitvoeringsprogramma Compacte Rijksdienst³³ en in de i-Strategie Rijk³⁴ vormt de context voor het programma e-Inspecties. Dat heeft consequenties voor de door hen te kiezen oplossingen en prioriteiten. Het betekent ook dat de inspecties actief zullen zijn in gremia en werkverbanden³⁵ waarin besluiten worden voorbereid en genomen die ook de inspecties raken. Het is voor de inspecties cruciaal daar een rol en stem in te hebben. Daarvoor wordt aan hun vertegenwoordigers door de leden van de Inspectieraad mandaat verleend.

De rijksinspecties zijn eigenaar van e-Inspecties. De onderwerpen waar e-Inspecties zich op gaat richten zijn door de leden van de Inspectieraad vastgelegd in het Meerjarenprogramma 2011-2014. Hun betrokkenheid is, zoals gezegd, sterk vergroot. Dat gaat niet vanzelf goed. De verbinding van de inspecties met hun eigen departement blijft een risico voor de samenwerking tussen inspecties. Dat is te meer het geval als financiering van ICT-voorzieningen uit de departementale budgetten komt. Het is ook niet voor elke inspectie even gemakkelijk tijd en geld voor samenwerking vrij te maken. De voordelen die inspecties van samenwerking kunnen hebben worden expliciet gemaakt in business cases, zowel financieel als in kwaliteit van hun werk.

De betrokkenheid van inspecties wordt ook ondersteund door de inrichting van de sturing en financiering van het programma.

De portefeuillehouder en de Stuurgroep e-Inspecties blijven verantwoordelijk voor de dagelijkse sturing van het programma. De Stuurgroep wordt aangevuld met een vertegenwoordiger van de kleinere inspecties. Elk van de leden van de Stuurgroep heeft een bijzondere verantwoordelijkheid voor één of meer onderdelen van het programma en onderhoudt de contacten met de inspecties daarover. Voor die concrete onderwerpen kunnen werkverbanden worden ingericht of gecontinueerd. Dat geldt voor het stelsel van Inspectieviews, voor de samenwerking tussen de kleinere inspecties, voor de ontwikkeling van de gedeelde IT-omgeving, voor architectuur etc.

Voor het stelsel van inspectieviews wordt een specifieke governance-structuur ingericht, waarin verantwoordelijkheden van besluitvorming en financiering worden belegd.

De Werkgroep e-Inspecties brengt ook in de toekomst de informatiemanagers van de inspecties bij elkaar. Zij vertellen elkaar over hun ervaringen en acties. In de werkgroep wordt ook informatie gedeeld over ontwikkelingen bij overheid en in de IT-sector.

Inspecties melden hun ICT-plannen en -projecten bij het programma e-Inspecties.

De portefeuillehouder organiseert de ondersteuning van het programma, de voorbereiding van besluitvorming in de Stuurgroep en de ondersteuning van de Werkgroep e-Inspecties..

Voor de samenhang in het programma zelf en tussen het programma en andere ICT-ontwikkelingen bij de overheid wordt de betrokkenheid van ICTU gecontinueerd. Daarvoor wordt een beperkte basisfinanciering geregeld.

In afwachting van nadere beslissingen over de concentratie en consolidatie van ICT-dienstverlening blijft Logius de beheerpartner.

³³ <http://www.rijksoverheid.nl/documenten-en-publicaties/jaarplannen/2011/02/14/uitvoeringsprogramma-compacte-rijksdienst.html>

³⁴ <http://www.rijksoverheid.nl/documenten-en-publicaties/kamerstukken/2011/11/15/kamerbrief-informatiseringstrategie-rijk.html>

³⁵ Zie bijlage 2

Bijlage 1 Organisatie en sturing programma e-Inspecties 2009-2011

De Inspectieraad is opdrachtgever van het programma e-Inspecties. Inspecties zijn opdrachtgever voor projecten uit te voeren door ICTU.

De Stuurgroep e-Inspecties is namens de Inspectieraad verantwoordelijk voor de voortgang van het Programma e-Inspecties, inclusief de financiële verantwoording. Zij beoordeelt of voorstellen van inspecties voor gezamenlijke ict-voorzieningen passen in het programma en beslist over eventuele investeringsbijdragen en rapporteert aan de voltallige Inspectieraad. De leden van de Stuurgroep zijn afkomstig uit IWW, nVWA, IvhO en AI. Vanaf 2012 wordt de Stuurgroep uitgebreid met een vertegenwoordiger van de kleinere inspecties.

Van 2009 tot 2012 was het Programmabureau e-Inspecties, onderdeel van het Bureau Inspectieraad, facilitator en aanjager, trekker van de Werkgroep e-Inspecties en ondersteuner voor inspecties, portefeuillehouder en Stuurgroep.

Vanaf 2012 wordt de ondersteuning van de portefeuillehouder en het programma binnen de Inspectie Leefomgeving en Transport georganiseerd; het programmabureau bij het Bureau Inspectieraad is dan ontbonden.

De Werkgroep e-Inspecties bestaat uit informatiemanagers uit alle Inspecties. Zij zijn ambassadeurs van het programma in hun eigen organisaties. In de Werkgroep vindt vooral kennisdeling plaats: over ontwikkelingen binnen de afzonderlijke inspecties en bij de overheid als geheel, en over ontwikkelingen en innovaties bij andere organisaties en bij ICT-bedrijven.

De werkgroep e-Inspecties fungeert ook als Architectuur-platform. Dit platform is verantwoordelijk voor het opstellen en vaststellen van de architectuurkaders & richtlijnen, die nodig zijn voor het borgen van de onderlinge aansluiting van voorzieningen en de aansluiting op voorzieningen van derden binnen overheidsland. Het platform adviseert over voorstellen van inspecties.

ICTU is bij het Programma e-Inspecties betrokken als ontwikkelorganisatie. Het opdrachtgeverschap voor ontwikkelactiviteiten wordt bij inspecties zelf gelegd. De voorkeur van ICTU zelf is geen ontwikkelwerk in eigen huis te doen maar daarvoor via haar mantelcontracten marktpartijen in te schakelen. Dat betekent dat ICTU vanaf het begin actief betrokken is bij de verkenning en formulering van projecten.

ICTU zorgt voor vertaling van vragen van inspecties in offerteaanvragen aan marktpartijen, beslist over de gunning, volgt de uitvoering en beoordeelt de resultaten, in goed overleg met de opdrachtgevende inspectie.

Logius is de beheerpartner voor e-Inspecties. ICTU zorgt voor overdracht van het beheer van de voorzieningen aan Logius, in overleg met de verantwoordelijke inspectie. Ook hiervoor ligt het opdrachtgeverschap bij de inspecties zelf.

Bijlage 2. Voor Rijksinspecties relevante i-gremia rijksoverheid

Gremia die voor de rijksinspecties van belang zijn en waarin zij actief dienen te zijn (voor een deel is dat al het geval):

- Gebruikersraad Nieuw-Handels Register (NHR) (Jan Ruijter)
- Programmaraad Stelsel van Basisregistraties
- College Standaardisatie (Jenny Thunnissen)
- Forum Standaardisatie
- ICCIO
- Beraad Ondernemingsdossier (Jenny Thunnissen)
- Community "Rijksarchitecten zonder grenzen" (Peter Lustenhouwer)